

6 Het zintuigenstelsel

opdracht 27

- 1 Als een zintuigcel wordt geprikkeld, geeft deze neurotransmitters af waardoor impulsen ontstaan in gevoelszenuwcellen.
- 2 Een zintuigcel met een lage prikkel drempel voor een bepaalde prikkel is het gevoeligst voor die prikkel.
- 3 De prikkel drempel voor een adequate prikkel is laag.
- 4 Diagram 1 geeft de impulsfrequentie in een gevoelszenuwcel weer als de smaakreceptor wordt geprikkeld door suiker in tomatenketchup. Tomatenketchup bevat minder suiker dan cola. Daardoor is de impulsfrequentie lager.
- 5 Wanneer je een gerecht eet waarin chilipepers zijn verwerkt, voelt dat 'heet'.
- 6 De warmtereceptoren van deze vogels reageren niet op capsaïcine.
- 7 Als je iets wilt ruiken, adem je kort maar krachtig in omdat de lucht dan langs het reukzintuig in het bovenste deel van de neusholte stroomt.
- 8 Bij honden hebben de reukzintuigen de laagste prikkel drempel voor geuren.
- 9 Dat komt door gewenning. Wanneer een prikkel enige tijd aanhoudt, worden de koudereceptoren minder gevoelig voor de prikkel. Hierdoor neemt de impulsfrequentie af.

opdracht 28

Zintuigen	Ligging	Adequate prikkel
MECHANISCHE RECEPTOREN:		
gehoorreceptoren	in de oren	geluid
evenwichtsreceptoren	in de oren	zwaartekracht
drukreceptoren	in de huid	druk
tastreceptoren	in de huid	lichte aanraking
CHEMISCHE RECEPTOREN:		
reukreceptoren	in de neus	moleculen in de lucht
smaakreceptoren	in de tong	opgeloste moleculen
TEMPERATUURRECEPTOREN:		
koudereceptoren	in de huid	kou
warmtereceptoren	in de huid	warmte
PIJNRECEPTOREN	overal in het lichaam	extreme druk, extreme temperaturen, chemische stoffen die vrijkomen bij beschadiging of ontsteking van weefsel
LICHTRECEPTOREN	in de ogen	zichtbaar licht